

عنوان مقاله:

بررسی پدیده گرد و غبار در خوزستان

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی زمین شناسی و محیط زیست (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

اکرم کرامت - عضو هیئت علمی (مربی آموزشی) دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

خلاصه مقاله:

بیابان‌زایی در میان 37 چالش مهم جهانی، به عنوان یکی از سه چالش اصلی فراروی بشر در قرن 21 (پس از چالش‌های مهم تغییر اقلیم و کمیابی آب شیرین) محسوب می‌شود، به طوری که براساس گزارش‌های سازمان‌های بین‌المللی یک ششم جمعیت، سه چهارم اراضی خشک و یک سوم خشکی‌های جهان به مساحت 5 میلیارد هکتار در 110 کشور جهان در معرض پدیده بیابان‌زایی است. در مجموع از نظر تناسب سطح مناطق خشک ایران با جهان، ایران روی کمر بند خشک جهان قرار گرفته و 64.6 درصد از مساحت آن دارای اقلیم خشک و فراخشک است که 3.3 برابر درصد جهانی است. بیابان‌های گرم عربستان و آفریقا در فصل تابستان قسمتهای جنوب و جنوب غربی کشور ایران را بیشتر در فصل تابستان تحت نفوذ خود در می‌آورند. در دوره گرم سال بر اثر استقرار پر فشار جنب حاره بر بالای ایران، آسمان ایران بدون ابر می‌باشد که در نتیجه سبب گرمایش شدید زمین می‌شود و مرکز کم فشار روی خلیج فارس را به وجود می‌آورد. این مرکز کم فشار هوای شبه جزیره عربستان را به داخل ایران کشانده و سبب بالا رفتن دمای شهرهای جلگه‌ای خوزستان می‌شود. با افزایش دما در شبه جزیره عربستان، دمای هوای مجاور سطح خاک افزایش پیدا می‌کند. این افزایش دما موجب بروز تلاطم و وزش باد در لایه‌های زیرین اتمسفر می‌شود. اگر سرعت وزش باد از سرعت آستانه جدایش پذیری خاک یا به عبارتی آستانه فرسایش فزونی گیرد مقادیر قابل توجهی ذرات خاک از بستر خود جدا شده و ذرات ریز آنها به صورت گرد و غبار به داخل جو وارد می‌شود. چنانچه این نوع ناپایداری در منطقه‌ای مانند ماسه زار بزرگ ربع الخالی در صحرای عربستان روی دهد مقادیر زیادی از ذرات مجزای رس و لیمون که در بستر خاک خشک صحرای مذکور به وفور یافت می‌شود وارد جو شده و طوفانهای عظیم گرد و خاک را ایجاد می‌نماید. در این میان خوزستان با وجود منابع عظیم نفت و گاز، پتروشیمی و سدهای عظیم شریان اقتصادی کشور است که متأسفانه دامنه خشکسالی، تأثیرات سوء بر این استان و بالطبع بر کشور داشته است. از تأثیرات خشکسالیهای اخیر در خوزستان، تغییرات آب و هوایی و افزایش آلاینده‌ها و گرد و غبار در هوا بوده که مشکلات عدیده‌ای را برای مردم استان ایجاد نموده است. رکود و وقفه در فعالیتهای اقتصادی خوزستان بدلیل شرایط نامساعد جوی و تغییرات شدید آب و هوایی مانند گردوغبار اقتصاد کشور را متاثر و نبض اقتصادی کشور را به شماره می‌اندازد. در این تحقیق سعی شده است با علت یابی میان خشکسالی و منابع ایجاد کننده گرد و غبارهای دو ساله اخیر در استان و بررسی تصاویر ماهواره‌ای، راهکارهایی مناسب جهت پیشگیری از آثار سوء آنها در جهت ارتقا سلامت جامعه ارائه شود

کلمات کلیدی:

گرد و غبار، آلاینده‌های هوا، خشکسالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/102135>

